

32009R0213

19.3.2009.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 73/5

UREDBA KOMISIJE (EZ) br. 213/2009**od 18. ožujka 2009.****o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2160/2003 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe (EZ) br. 1003/2005 u odnosu na kontrolu i testiranje salmonele u rasplodnim jatima vrste *Gallus gallus* i pura****(Tekst značajan za EGP)**

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 2160/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. studenoga 2003. o kontroli salmonele i drugih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom⁽¹⁾, a posebno njezin članak 5. stavak 6. i članak 13.,

budući da:

- (1) Svrha je Uredbe (EZ) br. 2160/2003 osigurati da se poduzimaju pravilne i učinkovite mjere za otkrivanje i kontrolu salmonele i drugih uzročnika zoonoza u svim relevantnim fazama proizvodnje, prerade i distribucije, posebno na razini primarne proizvodnje, radi smanjivanja njihove prevalencije i rizika koju predstavljaju po javno zdravlje.
- (2) Na temelju Uredbe (EZ) br. 2160/2003 primjenjuju se posebni zahtjevi u pogledu rasplodnih jata vrste *Gallus gallus* kada god određene analize uzoraka ukazuju na prisutnost *Salmonella enteritidis* ili *Salmonella typhimurium* u takvim jatima. Svrha tih zahtjeva je spriječiti širenje zaraze u proizvodnom lancu jaja i mesa tovnih pilića, posebno sa uzgojnih životinja na njihovo potomstvo. Slični se zahtjevi trebaju primijeniti na proizvodnju pura radi sprečavanja prijenosa zaraze na proizvodni lanac mesa pura. Stoga se Uredba (EZ) br. 2160/2003 treba primjereno izmijeniti.
- (3) Uredba Komisije (EZ) br. 1003/2005 od 30. lipnja 2005. o provedbi Uredbe (EZ) br. 2160/2003 u odnosu na cilj Zajednice za smanjenje prevalencije određenih serotipova

salmonele u rasplodnim jatima vrste *Gallus gallus*⁽²⁾ utvrđuje cilj Zajednice za smanjenje prevalencije određenih serotipova vrsta iz roda *Salmonella* spp. u rasplodnim jatima vrste *Gallus gallus*. Dodatno, Prilog toj Uredbi određuje shemu testiranja koja je nužna za provjeru ostvarenja cilja Zajednice.

- (4) U skladu s člankom 2. Uredbe (EZ) br. 1003/2005, Komisija treba revidirati cilj Zajednice u svjetlu rezultata prve godine provedbe nacionalnih programa kontrole odobrenih u skladu s Uredbom (EZ) br. 2160/2003. Godina 2007. bila je prva godina provedbe.
- (5) U skladu s Direktivom 2003/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. studenoga 2003. o praćenju zoonoza i uzročnika zoonoza⁽³⁾, države članice prijavile su Komisiji rezultate svojih praćenja za 2007. godinu. U svjetlu tih rezultata, ne čini se nužnim izmijeniti cilj Zajednice.
- (6) U pogledu učinkovite dodjele sredstava, državama članicama koje su ostvarile cilj Zajednice treba dopustiti smanjivanje broja službenih kontrola. Stoga se Uredba (EZ) br. 1003/2005 treba primjereno izmijeniti.
- (7) Revizija sheme testiranja utvrđene u Prilogu Uredbi (EZ) br. 1003/2005 otkrila je poteškoće u provedbi uputa za uzorkovanje, a nove su informacije o osjetljivosti shema testiranja postali dostupni. Stoga se shema testiranja treba izmijeniti.
- (8) Uredbe (EZ) br. 2160/2003 i 1003/2005 trebaju se stoga na odgovarajući način izmijeniti.

⁽¹⁾ SL L 325, 12.12.2003., str. 1.⁽²⁾ SL L 170, 17.7.2005., str. 12.⁽³⁾ SL L 325, 12.12.2003., str. 31.

- (9) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za prehrambeni lanac i zdravlje životinja,

Gallus gallus i u rasplodnih pura u okolnostima koje su utvrđene u točki 2.

DONIJELA JE OVU UREDBU:

(*) SL L 170, 1.7.2005., str. 12.
(**) SL L 162, 21.6.2008., str. 3.”

Članak 1.

U dijelu C Priloga II. Uredbi (EZ) br. 2160/2003, naslov i točka 1. zamjenjuju se sljedećim:

Članak 2.

Prilog Uredbi (EZ) br. 1003/2005 zamjenjuje se tekstem u Prilogu ovoj Uredbi.

„C. Posebni zahtjevi za rasplodna jata vrste *Gallus gallus* i rasplodne pure

Članak 3.

1. Mjere utvrđene točkama od 3. do 5. moraju se poduzeti kada god analize uzoraka uzetih u skladu s dijelom B ili u skladu s shemama testiranja utvrđenima u prilogima Uredbi Komisije (EZ) br. 1003/2005 (*) i (EZ) br. 584/2008 (**) ukazuju na prisutnost *Salmonella Enteritidis* ili *Salmonella Typhimurium* u rasplodnim jatima vrste

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Međutim, članak 2. primjenjuje se od 1. travnja 2009., a članak 1. primjenjuje se od 1. siječnja 2010.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 18. ožujka 2009.

Za Komisiju
Androulla VASSILIOU
Članica Komisije

PRILOG

„PRILOG

Shema testiranja nužna za provjeru ostvarenja cilja Zajednice za smanjivanje *Salmonella Enteritidis*, *Salmonella Hadar*, *Salmonella Infantis*, *Salmonella Typhimurium* i *Salmonella Virchow* u odraslim rasplodnim jatima vrste *Gallus gallus*

1. OKVIR UZORKOVANJA

Okvir uzorkovanja obuhvaća sva odrasla rasplodna jata domaće peradi (vrste *Gallus gallus*) s najmanje 250 ptica (rasplodna jata).

2. PRAĆENJE RASPLODNIH JATA

2.1. Lokacija, učestalost i status uzorkovanja

Rasplodna se jata uzorkuju na inicijativu subjekta i kao dio službenog nadzora.

2.1.1. Uzorkovanje na inicijativu subjekta

Uzorkovanje se provodi svaka dva tjedna na mjestu koje nadležno tijelo odredi između dvije mogućnosti:

- (a) u valionici; ili
- (b) na gospodarstvu.

Nadležno tijelo može odlučiti provesti jednu od mogućnosti koje se spominju u točkama (a) ili (b) na shemu testiranja u cijelosti za sva rasplodna jata tovnih pilića i na jednu od tih mogućnosti za rasplodna jata nesilica. Uzorkovanje na gospodarstvima koja uglavnom izvoze ili prodaju jata za valenje drugim državama članicama, u svakom se slučaju odvija na gospodarstvu. Ono utvrđuje postupak tako da se izdvajanje serotipova salmonele iz članka 1. stavka 1. (odgovarajuće vrste iz roda *Salmonella*) tijekom uzorkovanja na inicijativu subjekta bez odlaganja prijavljuje nadležnom tijelu putem laboratorija koji provodi analize. Pravodobno izvješćivanje o izdvajanju salmonele, uključujući serotip, odgovornost je subjekta i laboratorija koji provodi analize.

Odstupajući od propisanog, ako je za dvije uzastopne kalendarske godine postignut cilj Zajednice, uzorkovanje na gospodarstvu može se produžiti na svaka tri tjedna, što je diskrecijsko pravo nadležnog tijela. Nadležno tijelo može se odlučiti na povrat na dvotjedni interval testiranja u slučaju da se u gospodarstvu otkrije pozitivno jato i/ili u bilo kojem drugom slučaju koje nadležno tijelo smatra primjerenim.

2.1.2. Službeno kontrolno uzorkovanje

Ne dovodeći u pitanje Prilog II. dio C.2 Uredbe (EZ) br. 2160/2003, službeno uzorkovanje sastoji se od:

2.1.2.1. Ako se uzorkovanje na inicijativu subjekta odvija u valionici:

- (a) rutinskog uzorkovanja svakih 16 tjedana u valionici; i
- (b) rutinskog uzorkovanja na gospodarstvu u dvije prilike tijekom proizvodnog ciklusa, prvo koje se odvija unutar četiri tjedna nakon prelaska na fazu nesenja ili u jedinicu za nesenje i drugo prema kraju faze nesenja, ne ranije od osam tjedana prije završetka proizvodnog ciklusa;
- (c) potvrdnog uzorkovanja na gospodarstvu, nakon izdvajanja odgovarajuće vrste salmonele po uzorkovanju u valionici.

2.1.2.2. Ako se uzorkovanje na inicijativu subjekta odvija na gospodarstvu, rutinsko se uzorkovanje provodi tri puta tijekom proizvodnog ciklusa:

- (a) unutar četiri tjedna nakon prelaska na fazu nesenja ili u jedinicu za nesenje;
- (b) prema kraju faze nesenja, ne ranije od osam tjedana prije završetka proizvodnog ciklusa;

- (c) tijekom proizvodnje, u bilo koje vrijeme koje je dovoljno udaljeno od vremena uzorkovanja koja se spominju u točkama (a) i (b).

2.1.2.3. Odstupajući od točaka 2.1.2.1. i 2.1.2.2, ako je za dvije uzastopne kalendarske godine postignut cilj Zajednice, nadležno tijelo može zamijeniti rutinska uzorkovanja uzorkovanjem:

- (a) na gospodarstvu, jedanput bilo kada tijekom proizvodnog ciklusa i jednom godišnje u valionici; ili
- (b) na gospodarstvu, u dva navrata koja su vremenski dovoljno udaljena, bilo kada tijekom proizvodnog ciklusa.

Uzorkovanje koje provodi nadležno tijelo može zamijeniti uzorkovanje na inicijativu subjekta u poslovanju s hranom.

2.2. Protokol uzorkovanja

2.2.1. Uzorkovanje u valionici

Pri svakom uzorkovanju uzima se najmanje jedan uzorak po rasplodnom jatu. Uzorkovanje treba organizirati na dan valenja kada su dostupni uzorci iz svih rasplodnih jata i sav materijal iz svih valionika iz kojih se izvaljeni pilići premještaju na dan uzorkovanja, koji trebaju razmjerno doprinijeti setu uzoraka. Ako je u valionicima više od 50 000 jaja po jednom jatu, od tog jata se sakuplja drugi uzorak.

Uzorak se sastoji najmanje od:

- (a) jednog skupnog uzorka od vidljivo uprljanih podložaka košara za valenje, uzet nasumično iz pet odvojenih košara za valenje ili lokacije u valioniku dok se ne postigne površina od ukupno najmanje 1 m²; međutim, ako se jaja za valenje iz rasplodnog jata ulažu u više od jednog valionika, jedan ovakav skupni uzorak uzima se iz svih do pet valionika; ili
- (b) jednog uzorka koji se uzima s jednim ili nekoliko navlaženih tekstilnih briseva s ukupno najmanje 900 cm² površine, uzetog neposredno nakon premještanja pilića s čitave površine podloge od ukupno najmanje pet košara za valenje, ili od paperja s pet mjesta, uključujući s poda, u svim košarama za valenje, a najviše do pet valionika s izvaljenim jajima iz jata, osiguravajući da je uzet najmanje jedan uzorak po jatu iz kojeg jaja potječu; ili
- (c) 10 g razbijenih ljuski jaja uzetih iz ukupno 25 pojedinačnih košara za valenje (tj. 250 g početnog uzorka) u do pet valionika s izvaljenim jajima iz jata, zdrobljenim, pomiješanim i poduzorkovanim da čine 25 g poduzorka za testiranje.

Postupak izložen u točkama (a), (b) i (c) potrebno je slijediti kod uzorkovanja na inicijativu subjekta, kao i kod službenog uzorkovanja. Nije obvezno uključiti valionik s jajima iz različitih jata ako je najmanje 80 % jaja u drugim uzorkovanim valionicima.

2.2.2. Uzorkovanje na gospodarstvu:

2.2.2.1. Rutinsko uzorkovanje na inicijativu subjekta

Uzorkovanje se prvenstveno sastoji od fekalnih uzoraka, a namijenjeno je za otkrivanje 1 % prevalencije u jatu s 95 %-tnom granicom sigurnosti. U tu svrhu uzorci obuhvaćaju jedno od sljedećeg:

- (a) Skupni uzorak fecesa sačinjen od pojedinačnih uzoraka svježeg fecesa, od kojih svaki teži ne manje od 1 g uzetih nasumično s različitih mjesta u nastambi za držanje jata, ili ako životinje imaju slobodan pristup u više od jedne nastambe na određenom gospodarstvu, iz svake skupine nastambi na gospodarstvu na kojem se jato drži. Feces se može pulirati za analizu do minimuma od dva skupna uzorka.

Broj mjesta na kojima se uzimaju pojedinačni uzorci fecesa za pripremu skupnog uzorka je sljedeći:

Broj ptica koje se drže u jatu	Broj uzoraka fecesa koji se uzimaju u jatu
250-349	200
350-449	220
450-799	250
800-999	260
1 000 ili više	300

(b) Navlake za obuću i/ili uzorci prašine:

Navlake za obuću moraju imati zadovoljavajuću sposobnost upijanja vlage. U tu svrhu prihvatljive su i „čarape” od gaze.

Površina navlake za obuću mora biti natopljena odgovarajućom otopinom (poput 0,8 % otopine natrijeva klorida, 0,1 % peptona u sterilnoj deioniziranoj vodi, sterilnoj vodi ili bilo kojim drugim otapalom koje odobri nadležno tijelo).

Uzorci se uzimaju tijekom hodanja kroz nastambu tako da se sakupe reprezentativni uzorci iz svih dijelova nastambe ili odgovarajućeg sektora. To uključuje područja sa steljom i podnicama, ako je hodanje po podnicama sigurno. U uzorkovanje su uključeni i svi odvojeni odjeljci u sklopu nastambe. Po završetku uzorkovanja u odabranoj nastambi, navlake za obuću se pažljivo skidaju kako se sakupljeni materijal ne bi rasipao.

Uzorci se sastoje od:

- i. pet pari navlaka za obuću, od kojih svaki predstavlja oko 20 % površine nastambe; navlake se radi analize mogu pulirati u minimalno dva skupna uzorka; ili
 - ii. najmanje jednog para navlaka za obuću koji predstavlja čitavo područje nastambe i dopunski uzorak prašine sakupljen s više mjesta kroz čitavu nastambu s površina s vidljivom prisutnošću prašine. Za sakupljanje uzoraka prašine koristi se jedan ili nekoliko navlaženih tekstilnih obrisaka od najmanje 900 cm² ukupne površine.
- (c) Uzorci iz kavezno držanih rasplodnih jata mogu se sastojati od prirodno pomiješanog fecesa iz pokretnih traka za prikupljanje fecesa strugača fecesa ili jama za izmet, ovisno o tipu nastambe. Dva uzorka od najmanje 150 g prikupljaju se za pojedinačno testiranje s:
- i. pokretnih traka za prikupljanje izmeta ispod svakog reda kaveza koje redovito protječu i prazne se pužnim pogonom ili pokretnim trakama;
 - ii. sustava jama za izmet, s usmjerivača („deflektora”) ispod kaveza s kojih se struže izmet u duboku jamu ispod nastambe;
 - iii. sustava jama za izmet u stepenastoj nastambi s kavezima, u kojima su kavezni izbočeni i izmet pada izravno u jamu.

U jednoj nastambi uobičajeno postoji više redova kaveza. Skupni uzorci fecesa iz svakog reda trebaju biti zastupljeni u općem skupnom uzorku. Iz svakog se jata uzimaju dva skupna uzorka kako je opisano u sljedećim podstavcima od trećeg do šestog:

U sustavima s pokretnim trakama i strugačima oni se pokreću na dan uzorkovanja prije nego što se provodi uzorkovanje.

U sustavima s usmjerivačima („deflektorima“) ispod kaveza i strugačima prikupljaju se skupni uzorci fecesa koji se nalazi na strugaču nakon njegova pokretanja.

U sustavima sa stepenastim kavezima bez pokretnih traka ili sustava strugača potrebno je prikupiti skupni uzorak fecesa iz jame.

Sustavi s pokretnom trakom: skupni fekalni materijal prikuplja se na istovarnim krajevima trake.

2.2.2.2. Službeno uzorkovanje

(a) Rutinsko uzorkovanje obavlja se u skladu s točkom 2.2.2.1.

(b) Potvrđno uzorkovanje koje slijedi nakon otkrivanja relevantne salmonele u uzorcima iz valionice provodi se kako je opisano u točki 2.2.2.1. Dodatni uzorci mogu se prikupiti radi mogućeg testiranja na antimikrobna sredstva ili inhibitore rasta bakterija kako slijedi:

ptice se uzimaju nasumice iz svake nastambe na gospodarstvu, uobičajeno do pet ptica po nastambi, osim ako nadležno tijelo smatra da je potrebno uzorkovati veći broj ptica. Ako se ne potvrdi izvor infekcije, provodi se testiranje na antimikrobna sredstva ili novo bakteriološko testiranje na salmonelu u jatima ili njihovom potomstvu prije ukidanja ograničenja prodaje. Ako se otkriju antimikrobna sredstva ili inhibitori rasta bakterija, smatra se da je infekcija salmonelom potvrđena.

(c) Sumnjivi slučajevi

U iznimnim slučajevima kada nadležno tijelo ima razloga posumnjati u rezultat (lažno pozitivni ili lažno negativni rezultati), ono može odlučiti ponoviti testiranje u skladu s točkom (b).

3. PRETRAGA UZORAKA

3.1. Priprema uzoraka

3.1.1. Podlošci košara za valenje:

(a) staviti u 1 litru puferirane peptonske vode (buffered peptone water - BPW) koja je prethodno ugrijana na sobnoj temperaturi te lagano promiješati;

(b) nastaviti s kultiviranjem uzorka prema metodi izdvajanja opisanoj u točki 3.2.

3.1.2. Navlake za obuču i uzorci prašine:

(a) Potrebno je pažljivo otpakirati par(ove) navlaka za obuču i uzoraka prašine (tekstilni bris) kako bi se izbjeglo rasipanje prikupljenog fekalnog materijala ili rastresitog materijala prašine te ih staviti u 225 ml BPW-a koja je prethodno ugrijana na sobnu temperaturu. Navlake za obuču i bris prašine u potpunosti se uranjaju u BPW kako bi se oko uzorka osiguralo dovoljno slobodne tekućine radi migriranja salmonele s uzorka, te se stoga prema potrebi može dodati još BPW-a. Odvojene pripreme rade se od navlaka za obuču i tekstilnog brisa.

(b) Ako se pet pari navlaka za obuču pulira u dva uzorka, potrebno je svaki skupni uzorak staviti u 225 ml BPW-a, a prema potrebi i u više, da se u potpunosti urone u BPW kako bi se oko uzorka osiguralo dovoljno slobodne tekućine radi migracije salmonele s uzorka.

(c) Protresti kako bi došlo do potpunog otapanja uzorka i nastaviti s kultivacijom uzorka prema metodi izdvajanja opisanoj u točki 3.2.

3.1.3. Ostali uzorci fekalnog materijala:

- (a) Uzorci fecesa puliraju se u skupni uzorak i temeljito miješaju, a 25 g poduzorka prikuplja se za kultivaciju.
- (b) 25 g poduzorka dodaje se u 225 ml BPW-a koja je prethodno ugrijana na sobnu temperaturu.
- (c) Nastavlja se s kultiviranjem uzorka prema metodi izdvajanja opisanoj u točki 3.2.

Ako su ISO standardi o pripremi relevantnih uzoraka za izdvajanje salmonele usuglašeni, primjenjuju se i zamjenjuju gore navedene odredbe o pripremi uzoraka.

3.2. Metoda izdvajanja

Izdvajanje *Salmonella* spp. provodi se u skladu s Izmjenom 1. EN/ISO 6579-2002/AMD1:2007. „Mikrobiologija hrane i hrane za životinje – Horizontalna metoda za izdvajanje *Salmonella* spp.– Izmjena 1: Prilog D: Izdvajanje *Salmonella* spp. iz fecesa životinja i uzoraka iz okoliša u primarnoj fazi proizvodnje.”

U odnosu na uzorke navlaka za obuću, uzorke prašine i uzorke ostalog fekalnog materijala koji su navedeni u točki 3.1., moguće je pulirati inkubirani BPW obogaćeni bujon za daljnje kultiviranje. U tu svrhu treba inkubirati oba uzorka u BPW kao i obično. Od svakog uzorka potrebno je uzeti 1 ml inkubiranog bujona i temeljito promiješati, a zatim uzeti 0,1 ml mješavine i nacijepiti na MSRV podlogu na uobičajeni način.

Uzorke u BPW-u nakon inkubacije ne smije se tresti, miješati ili na drugi način mućkati jer to otpušta inhibitorne čestice i smanjuje kasniju izolaciju na MSRV podlozi.

3.3. Serotipizacija

Najmanje jedan izolat iz svakog uzorka koji pokazuje pozitivnu reakciju se serotipizira, prema shemi Kaufmann-White.

4. REZULTATI I IZVJEŠĆIVANJE

U svrhu provjere ostvarenja cilja Zajednice, rasplodno se jato smatra zaraženim ako se u jednom ili više fekalnih uzoraka uzetih na gospodarstvu utvrdi prisutnost relevantne salmonele (osim cjepnih sojeva) (ili ako postoji druga službena potvrda u državi članici, u odgovarajućim uzorcima izmeta ili uzorcima organa ptica), čak ako se salmonela otkrije samo u uzorku prašine. Navedeno se ne primjenjuje u iznimnim slučajevima sumnjivih rasplodnih jata kada otkrivanje salmonele na gospodarstvu na inicijativu subjekta nije potvrđeno službenim uzorkovanjem.

U statističke svrhe, zaraženo se jato broji samo jedanput, bez obzira koliko je često salmonela otkrivena u tom jatu tijekom proizvodnog razdoblja.

Izvjješćivanje uključuje:

- (a) detaljni opis primijenjenih postupaka za shemu uzorkovanja i vrstu uzetih uzoraka, kako je primjereno;
- (b) broj postojećih i broj testiranih rasplodnih jata;
- (c) rezultate testiranja;
- (d) obrazloženja rezultata, posebno u vezi s iznimnim slučajevima.”